

FIETSTOCHT DOORHEEN DE ZWALMVALLEI 27 / 18 km

Proficiat!

U heeft gekozen voor de prachtige fietstocht doorheen de vallei van de Zwalm.

Om toe te laten dat u ontspannen kunt genieten van de prachtige natuur en steeds weer verrassende landschappen, hebben

Milieufront Omer Wattez en **Fietsersbond Brakel**

gekozen voor een fietstocht aan de hand van het knooppuntennetwerk van de Provincie Oost-Vlaanderen.

De knooppunten herkent u aan de witte bordjes met een groen nummer.

De rode draad: het Mijnwerkerspad

Het Mijnwerkerspad is het verharde gedeelte van de vroegere spoorlijn Zottegem - Brakel - Elzele (Ellezelles), welke deel uitmaakte van de lijn 82 (Aalst - Elzele). De spoorlijn werd in 1963 afgeschaft. Tot dan bracht het "Fosttreintje" mijnwerkers van Zottegem en omstreken naar de Borinage (Henegouwse steenkoolmijnen).

Foto: Patrick Vandemenschbrugge

Foto: Patrick Vandemenschbrugge

Te volgen knooppunten op een rij:

Start Lilare 90 91 (99) 48 94 91 90 15 11 9 7
12 15 aankomst Lilare

Wie tussen 99 en 48 een zware helling wil vermijden, slaat tussen 91 en 99 aan de Verrebeekmolen NIET linksaf richting 99 maar volgt RECHTDOOR het Mijnwerkerspad. Op het eind van het Mijnwerkerspad komen we terug op de weg en fietsen we verder naar nummer 48. Wie aan de Verrebeekmolen toch nummer 99 volgt, komt daarna ook bij 48 maar zal ook een flinke klim voor de wielen gekregen hebben.

Families met kleinere kinderen

kunnen de tocht beperken tot het bijna volledig autovrije traject van het Mijnwerkerspad. Zij volgen dan volgende knooppunten: vertrek Lilare, 90, 91, richting 99 en aan Verrebeekmolen rechtdoor i.p.v. linksaf naar 99. Op het einde van het Mijnwerkerspad in Opbrakel keer je terug naar 91, 90, 15, 11, aan 11 rechtsomkeer richting 15 en aankomst te Lilare.

Deze tocht is 18 km lang maar volledig vlak.

Dorst gekregen?

Handig om weten vooraleer we starten: tussen knooppunt 11 en 9 hebt u keuze uit verschillende horeca-gelegenheden om aan de Zwalm te genieten van een gezellig terrasje in een natuurlijk kader.

De fietsroute start ter hoogte van het Kasteel van Lilare, Kasteeldreef 2 in Brakel (Sint-Maria-Oudenhove). Het kasteel van Lilare ligt halfweg tussen de knooppunten 15 en 90 van het fietsknooppuntennetwerk van Toerisme Oost-Vlaanderen.

Start!

Tussen Lilare en knooppunt 90

1,170 km

We verlaten het domein van Lilare naar links en over de Zwalmbeek slaan we onmiddellijk links het Mijnwerkerspad op, richting knooppunt 90.

Fietsersbond Brakel voert al jaren actie voor veilige fietspaden langsheen deze N462. Het is ongehoord dat anno 2010 in welvarend Vlaanderen kinderen tussen auto's, vrachtwagens en bussen moeten laveren. De gemeente Brakel heeft sinds 2003 het dossier opgestart om veilige fietspaden aan te leggen tussen het Mijnwerkerspad en het centrum van Sint-Maria-Oudenhove. Maar ook hier zijn er problemen bij de onteigeningen en is het nog steeds wachten op de realisatie ervan.

Foto: Jan Francois

Het Mijnwerkerspad werd vorige zomer, op vraag van Fietsersbond Brakel, volledig vernieuwd op Brakels grondgebied. We mogen nu gerust spreken van een fietssnelweg.

De bermen van het Mijnwerkerspad worden beheerd binnen de **natuurgebieden Middenloop Zwalm en Bovenlopen Zwalm van Natuurpunt**. De bermen zijn biologisch bijzonder waardevol en herbergen een uitzonderlijke fauna en flora.

www.fietsersbond.be/brakel

Bij de eerste kruising bemerken we links een hippodroom. De eenzame grote woning hier op de hoek wordt Hemelhuis genoemd en dankt deze naam aan een protestantse vrouw. Ze adopteerde er tijdens en ook na de Eerste Wereldoorlog verwaarloosde kinderen en wezen. Gedurende de laatste oorlog richtte ze er zelfs een veldhospitaal in op. Zowel gewonde als verminkte soldaten, als vluchtelingen en wezen konden er terecht. De vrouw ging over de sporen naar het centrum van Nederbrakel. Ze overleed in 1960.

Extra route

Eventueel kun je aan het kruispunt bij het Hemelhuis het Mijnwerkerspad naar links verlaten. Dan rijd je door een prachtig stukje natuur met ook het natuurreserveaat "Het Jansveld" van Natuurpunt: www.natuurpuntzwalmvallei.be. Je kunt er ook een prachtige landschapswandeling volgen.

Links van de weg bemerk je op de helling rechts van de hoeve met de blauwe poorten het Kloosterbos. Aan de beboste strook links van deze hoeve is het natuurreserveaat "Het Vossenhol".

Ook de rood-gele streek-GR Vlaamse Ardennen kronkelt door het prachtige landschap: www.groteroutepad.be.

Als je op deze ruilverkavelingsweg doorfietst, kom je even verderop automatisch ook bij knooppunt 90 terecht.

Tussen knooppunt 90 en 91

1,180 km

Net voor knooppunt 91 passeren we rechts de limonade- en waterbottelarij van Koningsbronnen, enige jaren geleden overgenomen door Top Bronnen. Top Bronnen ziet u bij knooppunt 91 aan de linkerkant.

Tussen knooppunt 91 en 99

2,020 km

Aan knooppunt 91 volgen we de Rondweg gedurende een kilometer. Deze weg werd eind 2003 aangelegd op de bedding van de vroegere spoorweg.

Bedoeling was het centrum van Nederbrakel te ontdoen van doorgaand verkeer. Voor fietsers werd de Rondweg een veilige verbindingsweg met comfortabele, vrijliggende fietspaden en beveiligde oversteekplaatsen.

Bij de tweede kruising bemerken we aan het busstation het standbeeld van “De Mijnwerker”. Vroeger stond hier het station van Nederbrakel.

In de bocht naar rechts moeten we de Rondweg kruisen om onze weg op het Mijnwerkerspad verder te zetten richting knooppunt 99. Even verderop merken we rechts de blauwe hangar van de firma De Cubber. MOW voerde samen met buurtbewoners een juridische strijd tegen de vergunning voor een breekinstallatie Klasse 1.

Bij de eerste kruising merken we rechts de Verrebeekmolen. Iedere laatste zondag van de maand kunt u hier biologische meel- en bloemsoorten kopen.

www.verrebeekmolen.be

Wie een zware helling wil vermijden, gaat aan de Verrebeekmolen NIET naar links richting knooppunt 99 maar volgt verder, rechtdoor, het Mijnwerkerspad.

Richting knooppunt 48

5,500 km

We komen aan het eind van het Mijnwerkerspad in Brakel. Even verderop is de grens met Flobecq/Vloesberg, Wallonië. Grote delen van de vroegere spoorbedding zijn er in private handen. Pas in Flobecq kun je het pad weer verder volgen richting Ellezelles en Ronse.

Op vraag van de Fietsersbond werd een afrit richting straat aangelegd. Tot vorig jaar moesten fietsers hier de trappen afklauteren. Aan de weg moeten we naar rechts richting knooppunt 48.

Extra route

Wie het oude station van Opbrakel, nu bewoond, wil bewonderen moet aan de eerste T links steil bergop. Je vindt het station helemaal bovenaan de straat rechts voor de bocht. Daarna keer je terug en vervolg je de weg naar 48.

We passeren een fruitkwekerij. Aan de schaarse ondergroei merk je duidelijk dat het niet om biologisch fruit gaat. De gewone fruitsoorten worden al gauw 4 à 6 keer per seizoen besproeid met insecticiden. Aan de Leinstraat slaan we linksaf. Deze weg gaat nu een eindje (licht) bergop. In de eerste bocht heb je rechts een mooi uitzicht op de Molenbeekvallei, de bovenloop van de Zwalm. Op de banken kun je er even verpozen.

Na klimmen volgt altijd dalen. Ook in de Vlaamse Ardennen. Houd de remmen in de hand want er volgt een steile, gevaarlijke afdeling. Opgelet voor eventuele tegenliggers. Ooit gebeurde hier een zwaar ongeval met een dalende fietser. Beneden de Maaistraat bemerk je een gecontroleerd overstromingsgebied, aangelegd door het Vlaams Gewest.

Tussen knooppunt 48 en 94 1,830 km

Vorbij knooppunt 48 rijden we door de vallei van de Molenbeek richting Nederbrakel. We komen ook hier voorbij een in aanleg zijnd overstromingsgebied op de Molenbeek. Even verderop slaan we rechtsaf en volgen heel eventjes de N8. Opgelet want nog voor de eerste bocht moeten we linksaf. Kijk goed uit je doppen bij het oversteken!!!

We rijden langsheen de Zwalmbeek verder richting centrum. Links het recreatiedomein de Rijdt, destijds aangelegd om overstromingen stroomafwaarts te vermijden. Aan de overzijde van de vijver is een horeca-gelegenheid waar je rustig kunt genieten van het zicht op de vijver. In de buurt van de Sporthal vind je een spiksplinternieuwe speeltuin.

Tussen knooppunt 94 en 91 0,660 km

Tussen knooppunt 94 en 91 rijden we door het centrum van Nederbrakel. De plannen voor de heraanleg van het Marktplein (nu nog een verzameling auto's) en de vroegere doortocht van de N8 zijn vergevorderd. Eindelijk zal het centrum van Brakel ook ruimte geven aan voetgangers en fietsers.

Tussen knooppunt 91 en 90 1,180 km

Aan de Top Bronnen slaan we terug het Mijnerwerkerspad op.

Tussen knooppunt 90 en 15 2,530 km

Na een tijdje rijden we aan de rechterkant onze startplaats 'Lilare' voorbij.

We kruisen de N462 en fietsen verder richting Michelbeke. Rechts van ons kronkelt de Zwalmbeek zich een weg doorheen het landschap.

Tussen knooppunt 15 en 11 3,170 km

In Michelbeke kruisen we terug de weg en zetten onze weg op het Mijnwerkerspad verder. Nog even dulden we aan onze linkerkant de wijk 'Hovendaal'. Daarna rest ons enkel nog de rust en stilte van de natuur.

Bij de eerste kruising bemerken we 50m naar rechts de vervallen Boembekemolen. De Boembekemolen is één van de vijf watermolens op de Zwalm en ligt centraal in het natuurgebied Middenloop Zwalm.

De omgeving van de watermolen is een vrij gaaf natuur- en cultuurlandschap in de Zwalmvallei. Dit landschap is gevormd en sterk bepaald door de Zwalm en het Mijnwerkerspad.

Om vismigratie mogelijk te maken langsheen de Zwalm is ter hoogte van de watermolen een vistrap aangelegd. De Boembekemolen werd in 2001 aangekocht door Natuurpunt.

Daarop werd door vzw Boembeke een historisch onderzoek gevoerd, een klassering voorgesteld en verkregen en nu wordt de restauratie voorbereid.

Natuurpunt Zwalmvallei wenst met de restauratie van de Boembekemolen te komen tot een maalvaardige molen en ruimtes die dienst kunnen doen als ontmoetingsplaats met het publiek.

Meer info rond dit project vindt u op de website www.boembeke.be.

Vanaf de Boembekemolen fietsen we verder op het Mijnwerkerspad. Nu op het grondgebied van de gemeente Zottegem. Het wegdek van het pad werd hier, in tegenstelling tot in Brakel, niet vernieuwd. Dat is er aan te merken. We kruisen alweer de Zwalm en even verderop rijden we onder een koebrug. Toen de spoorweg nog in gebruik was, konden de boeren hun vee over de brug naar de weiden brengen.

In natte perioden krijgt het pad hier behoorlijk wat water te slikken van de bovengelegen velden en weiden. Het snel stromende water voert nogal wat sediment mee dat eenmaal in de langzaam hellende gracht langs het pad dit sediment afzet. Dit durft wel een keer voor wateroverlast te zorgen op het pad. We

Foto: Patrick Vandemenschbrugge

volgen onze weg tot op het eind van het Mijnwerkerspad. Het Mijnwerkerspad werd tot mooiste plekje van Zottegem verkozen.

Aan de overzijde van de straat merken we de spoorlijn Zottegem-Oude-naarde op. Jammer genoeg ontbreekt het laatste stukje pad rechtdoor richting Zottegem-centrum.

Tussen knooppunt 11 en 9 1.350 km

We rijden licht bergaf en komen even verderop alweer aan de Zwalm. Hier tref je verschillende eet- en drankgelegenheden. Wie geen afscheid kan nemen van deze streek, kan zelfs overnachten in het hotel 'Het Blaffend Konijn'.

Tussen knooppunt 9 en 7 2,080 km

We fietsen richting Rozebeke. De kerk wordt ook wel de "kathedraal van de Zwalmstreek" genoemd en heeft een romaans en een gotisch deel. Het is een bedevaartsoord ter genezing van pest en roos. De eerste zondag van juli is er processie ter ere van Onze Lieve Vrouw.

Het oude klooster is verbouwd tot een prachtige Bed and Breakfast:

www.kloosterhoeve.com.

Tussen knooppunt 7 en 12 2,390 km

Van Rozebeke fietsen we terug richting Michelbeke.

Onderweg moeten we nog een korte maar nijldige klim overwinnen.

Foto: Patrick Vandemenschbrugge

Tussen knooppunt 12 en 15 1,240 km

We drijven mee op de afdaling van de Lepelstraat richting Michelbeke. Rechts passeren we de riante woning van burgemeester Herman De Croo.

Tussen knooppunt 15 en Lilare (richting 90) 1,140 km

Een laatste maal slaan we het Mijnwerkerspad op. Onze tocht doorheen de Zwalmvallei zit er bijna op. We hopen dat je een boeiende fietstocht in een prachtig natuurlijk kader beleefde.

Meer weten over Milieufront Omer Wattez (MOW) en Fietsersbond Brakel?

Milieufront Omer Wattez vzw is de regionale milieuvereniging in de Vlaamse Ardennen, Schelde-, Leie-, Zwalm- en Dendervallei. We hebben tot doel het leefmilieu, het landschap, het natuur- en cultuurpatrimonium te beschermen en te verbeteren. Het **MOW-werkgebied** omvat 21 gemeenten.

Je kan lid worden voor slechts 12 euro en zo onze werking steunen. Als lid van MOW kan je gratis (of voordelig) deelnemen aan onze activiteiten. Bovendien ontvang je vier keer per jaar ons tijdschrift "Onze Streek". Met je lidkaart krijg je 10 % korting bij Boekhandel Beatrijs en Bioshop De Zonnebloem in Oudenaarde op de boeken die we in "Onze Streek" bespreken.

Lid worden kan eenvoudig door overschrijving van 12 euro op rek. 523-0801891-67 (Triodos) van Milieufront Omer Wattez vzw, Kattestraat 23, 9700 Oudenaarde.

Meer info vind je op www.milieufrontomerwattez.be of tel. 055 30 96 66

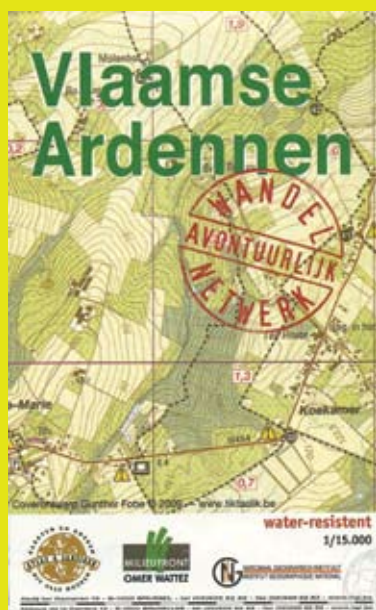
Fietsersbond Brakel is een lokale afdeling van De Fietsersbond. De Fietsersbond ijvert voor meer mensen veilig op de fiets. We behartigen de belangen van fietsers in Vlaamse en Brusselse gemeenten. Fietsersbond Brakel kaartte al vele zaken aan: de invoering van de Zone 30, het plaatsen van fietsenstallingen, de fietsvergoeding voor het gemeentepersoneel, de veiligheid in de schoolomgevingen,...

Je kan lid worden voor slechts 30 euro (voor het hele gezin) of 23 euro (voor één persoon) Als lid van de Fietsersbond geniet je korting bij twee fietshandelaars in Brakel en krijg je nog tal van andere voordelen. Bovendien is in het lidmaatschap een verzekering rechtsbijstand inbegrepen.

Meer info: www.fietsersbond.be/brakel

Kan je niet genoeg krijgen van de Vlaamse Ardennen?

Ontdek de andere publicaties van Milieufront Omer Wattez:

Verkrijgbaar bij MOW vzw, Kattestraat 23, 9700 Oudenaarde.